

بررسی رده شناختی گویش مازندرانی به عنوان گونه ای از زبان های ایرانی

واژگان کلیدی

* حالت رای

* ساخت ارکتیو

* گویش

* گویش مازندرانی

* هسته آغازین

فهیمة فرازمند* fahimfar63@gmail.com

دانشجوی دکتری زبانشناسی دانشگاه آزاد قم، ایران

چکیده:

برای جلوگیری از انقراض زبان ها و گویش ها باید در بررسی و توصیف زبان ها و گویش های قومی همراه با کارکرد اجتماعی فرهنگی آن ها بصورت نظامند کوشید. با توجه به همگرایی به سمت زبان فارسی معیار که نوعی همگرایی گونه ای در درون گویش مازندرانی را نیز به همراه داشته است و هم چنین کاهش کاربرد گویش مازندرانی (کلاردشتی و رامسری) که یکی از گویش های محلی در شمال کشورمان است، نگارنده بر آن شد تا در قالب این پژوهش به اختصار به این گویش بپردازد. در مقاله حاضر آمده است که گویش مذکور جزء معدود گونه های زبان پارسی است که هنوز تصریف «حالت بایی و ازی اسم» « و هم چنین حالت رای» در آن دیده می شود و ساختمان عبارت اسمی در گویش مازندرانی، برخلاف فارسی معیار به صورت هسته آخر است در صورتی که ساختمان اسمی فارسی معیار به صورت «هسته آغازین» می باشد. در گویش مازندرانی (کلاردشتی و رامسری) فعل مجهول از ترکیب صفت مفعولی و در مواردی مصدر با فعل کمکی ساخته می شود. هم چنین در گویش های مازندرانی، ساخت ارکتیو در افعال ماضی متعدی دیده نمی شود. از آنجایی که گویش مازندرانی آثار مکتوب ندارد و نیز سنت معیارسازی و دستورنویسی را به خود ندیده است انتظار می رود میزان انعطاف پذیری ترتیب ارکان جمله آن نسبت به زبان فارسی رسمی بیشتر باشد و لذا بررسی این گویش می تواند برای مطالعات زبان شناسی از اهمیت ویژه ای برخوردار باشد.

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۱۲/۱